

Handläggare
Lovisa Dyall Silfverbrand

Till
Bromma stadsdelsnämnd

Föreläggande om att utreda tänkbara orsaker till höga bakteriehalter vid Ängbybadet östra

Återrapportering av utredning

Förvaltningens förslag till beslut

1. Bromma stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till miljö- och hälsoskydds nämnden.
2. Nämnden beslutar om omedelbar justering.

Sammanfattning

Under de senaste fyra badsäsongerna har höga bakteriehalter uppmätts vid Ängbybadet östra. Med anledning av den försämrade badvattenkvaliteten har Bromma stadsdelsnämnd som ansvarig verksamhetsutövare delgivits ett föreläggande från miljö- och hälsoskydds nämnden att:

- Utreda tänkbara orsaker till de höga bakteriehalterna vid Ängbybadet östra.
- Ta fram en åtgärdsplan innehållande förslag på åtgärder för att minimera höga bakteriehalter.
- Inkomma med en skriftlig rapport av utredningen och åtgärdsplanen senast den 1 maj 2024.

Förvaltningens utredning visar att fågelavföring utgör huvudkällan till föroreningarna. Förvaltningen föreslår följande åtgärder baserat på utredningens slutsatser:

- Inför badsäsongen 2025 säkerställa att sandstranden rengörs varje morgon och vid behov ytterligare en gång genom att öka tillsyn till två gånger dagligen när fåglar upptäcks på badet.
- Sätta upp informationsskyltar om de åtgärder som vidtas och varför samt hur allmänheten kan bidra.
- I samarbete med Trafikkontoret se till att regelbundna åtgärder, såsom drönare eller vallning av hundar, genomförs för att mota bort gässen vid vissa tidpunkter.

Bromma stadsdelsförvaltning

Köpsvängen 24
Box 150 17
167 15 Bromma
Växel 08-508 06 000
Fax 08-508 06 011
bromma@stockholm.se
www.stockholm.se

- Modifiera landskapet för att minska öppna ytor, exempelvis genom att plantera träd och lähäckar, att låta vissa gräsytor växa till långgräs och att anlägga hinder i form av markustrustning och/eller fasta element i landskapet.
- Införa strandvärdar i form av ferieungdomar som kan rapportera om gässens närvaro och utföra lättare städning vid behov.

Bakgrund

Ängbybadet östra är ett EU-bad och varje år bedömer Europeiska miljöbyrån statusen på dessa bad. EU-kommissionen gör parallellt en sammanställning med en klassificering av alla bad inom EU. Klassificeringen baseras på fyra års provtagningsserier. Under de senaste fyra badsäsongerna har höga bakteriehalter uppmätts på Ängbybadet östra. Totalt tog miljöförvaltningen arton prover på badet varav tolv visade resultatet otjänligt och fyra visade resultatet tjänligt med anmärkning.

Ansvarig enligt miljöbalken för att vidta åtgärder för att komma tillrätta med olägenheter från en verksamhet är i första hand verksamhetsutövaren.

Ärendet

Med anledning av den försämrade badvattenkvaliteten i Ängbybadet östra har Bromma stadsdelsnämnd som ansvarig verksamhetsutövare delgivits ett föreläggande från miljö- och hälsoskyddsnämnden att:

- Utreda tänkbara orsaker till de höga bakteriehalterna vid Ängbybadet östra.
- Ta fram en åtgärdsplan innehållande förslag på åtgärder för att minimera höga bakteriehalter.
- Inkomma med en skriftlig rapport av utredningen och åtgärdsplanen senast den 1 maj 2024.

Ärendets beredning

Bromma stadsdelsnämnd har ombetts återrapportera till miljö- och hälsoskyddsnämnden senast den 1 maj 2024. Förlängd svarstid har beviljats till den 16 december 2024. Ärendet har beretts inom avdelning Ekonomi, lokal och stadsmiljö.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har uppdragit åt en konsult att genomföra en utredning av tänkbara orsaker till de höga bakteriehalterna vid Ängbybadet östra samt att föreslå åtgärder. Utredningen sammanfattas nedan och biläggs i sin helhet.

Utredningen har baserats på data från badvattenkontroller och väderdata från januari 2018 till augusti 2024, samt ytterligare

provtagningar av ytvatten och sand vid Ängbybadet under april till augusti 2024. Resultaten visar att badvattenkvaliteten vid Ängbybadets östra provpunkt (Ängbybadet Ö) som ligger nära strandkanten har varit avsevärt sämre än vid den västra provpunkten (Ängbybadet V) som är längre ut i vattnet. Otjänligt badvatten till följd av uppmätta halter av E. coli och Intestinala enterokocker, vilka är indikatorer på fekal påverkan, har uppmätts vid Ängbybadet Ö men ej vid Ängbybadet V. Avföring från fåglar på stranden har identifierats som huvudkälla till föroreningarna.

Den frekventa uppkomsten av dålig badvattenkvalitet vid den östra provtagningspunkten bedöms bero på närheten till huvudkällan, det vill säga vattenbrynet. För att möjliggöra att dålig badvattenkvalitet nära stranden även vid Ängbybadet V kan påvisas föreslår utredningen att en revision av kontrollprogrammet för badvattenkvalitet genomförs.

För att förbättra badvattenkvaliteten rekommenderas åtgärder som minskar förekomsten av fåglar vid stranden. De mest effektiva metoderna bedöms i nuläget vara användning av hundar eller laserpekare för att skrämma bort fåglar. Andra metoder är drönare samt att begränsa eventuell utfordring av fåglar. Utredningen betonar vikten av dokumentation och uppföljning av framtida åtgärder för att fastställa deras effektivitet.

Förvaltningen har utifrån utredningens slutsatser tagit fram en åtgärdsplan. Enligt åtgärdsplanen avser förvaltningen att:

- Inför badsäsongen 2025 säkerställa att sandstranden rengörs varje morgon och vid behov ytterligare en gång genom att öka tillsyn till två gånger dagligen när fåglar upptäcks på badet.
- Sätta upp informationsskyltar om de åtgärder som vidtas och varför samt hur allmänheten kan bidra.
- I samarbete med Trafikkontoret se till att regelbundna åtgärder, såsom drönare eller vallning av hundar, genomförs för att mota bort gässen vid vissa tidpunkter.
- Modifiera landskapet för att minska öppna ytor, exempelvis genom att plantera träd och lähäckar, att låta vissa gräsytor växa till långgräs och att anlägga hinder i form av markustrutning och/eller fasta element i landskapet.
- Införa strandvärdar i form av ferieungdomar som kan rapportera om gässens närvaro och utföra lättare städning vid behov.

Miljöförvaltningen så att dessa blir jämförbara för de två stränderna på Ängbybadet.

Susanna Halldin Olsson
Stadsdelsdirektör
Bromma stadsdelsförvaltning

Joel Färlin
Avdelningschef
Bromma stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Föreläggande om utredning av tänkbara orsaker till höga bakteriehalter vid Ängbybadet östra
2. 2024-09-12_Ängbybadet_badvattenutredning_1.2
3. Åtgärdsplan Ängbybadet östra

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn

Susanna Halldin Olsson, Stadsdelsdirektör
Joel Färlin, Avdelningschef

Datum

2024-11-25
2024-11-25